

Hamaika arrazoi grebarako

Hego Euskal Herriko pentsiodunen mugimenduak bi urte daramatza pentsio duinen alde astero mobilizatzen; bide horretan, pentsioen eremuaz gaindi, modu zabalagoan "planto" egiteko beharra plazaratu dute, euren aldarrietatik harago joateko asmoz.

Duela sei urte, sindikatu eta eragile sozial ugariak herritarren eskubide sozialak biltzen dituen Karta osatu genuen, prozesu parte-hartzaile baten bidez. Orduz geroztik eskubide horien aldeko ekimenak antolatu ditugu. Orain, aipatu planteamenduaren haritik, mugimendu bien arteko konfluentzia eman da, pentsiodunen eta Euskal Herriko Eskubide Sozialen Kartaren artekoa, alegia.

Egoera ikusita beharrezko iruditzen zaigu jauzi bat ematea lan baldintza, pentsio eta bizitza duinaren aldeko borrokan. Konbentzimendu hirukoitz batek batu gaitu: batetik, pentsioena denon afera da, oraingo pentsiodunena nahiz etorkizunekoena; bestetik, lan baldintza duinen aldeko borroka ezinbestekoa da; azkenik, eskubide sozialak bermatu behar dira.

Finean, bestelako eredu sozio-produktiboa eraiki behar dugu, bizitza erdigunean jartzeko, zaintzari eta planetaren jasangarritasunari lehentasuna emanez. Eredu horren ardatz nagusiak hauek dira: aberastasunaren birbanaketa, sektore publikoaren lidergoa, eskubideen unibertsaltasuna, euskararen normalizazioa, lurraldeen arteko oreka, jendartearren beharren arabera antolatua (lehen sektorea, azpiegiturak, merkantziengatik eta garraio sektorea...).

Honela gauzak, erabaki dugu krisiaren aitzakian azken hamarkadetan azkartu den lan eta bizi baldintzen prekarizazioari mugak jartzea. Lan baldintza, pentsio eta bizitza duinak bermatuko dituzten neurrien aldeko mobilizazio dinamika abiatzea adostu dugu, honako Aldarrikapen Taula oinarri hartuta:

2011 eta 2013ko erreformetan onetsitako pentsio-murrizketak indargabetzea:

- Erretiroa 65 urterekin.
- Erretiro Aurreratua 61 urterekin, 30 urte kotizatuta izanez gero. Koeficiente murriztaileak arintzea.
- Erretiroa hartu ahal izateko adina jaisteko aukera zabaltzea sektore berrietara, bereziki nekagarriak eta arriskutsuak diren sektoreetara, adibidez, garraio-sektorea.
- Pentsioa kalkulatzeko 15 urte hartzea kontutan.
- Pentsioen eros-ahalmena bermatzea (gutxienez KPlaren pareko igoera)
- Pentsioen jasangarritasun-faktorea kentzea.

Beste neurri batzuk pentsioei buruz:

- 1.080 euroko gutxieneko pentsioa.
- Pentsio sistemaren finantziajaoa bermatzea, kotizazio sozialen eta zergen bidez.
- Lanaldi partzialeko kontratuetan kotizazioak zenbatzerakoan zigorrik ez aplikatzea. Lan egindako egun bakoitzeko, kotizatutako egun bat.

Zapateroren eta Raxoiren lan-erreformak bertan behera uztea:

- Hitzarmen kolektiboetan ultraktibilitate mugagabea.
- Herrialdeko hitzarmenen aplikazioa lehenestea estatu mailako hitzarmenen gainetik.
- Behoko esparruko hitzarmen batek goragoko esparruko beste baten baldintzak okertzeko aukerarik ez izatea.
- Lan-eskubideetan egindako murrizketak atzera botatzea.

BURUJABETZA ALDAKETA SOZIALERAKO

Beste neurri batzuk enplegari eta pentsioei buruz:

- Gizon eta emakumeen arteko soldato-arrakala eta pentsio-arrakala amaitzea.
- Hileko 1.200 euroko gutxieneko soldata.
- Enplegu egonkorra sustatzea eta kontratazioan ematen den iruzurra zigortzea.
- Lanaldia 35 ordura jaistea, soldata gutxitu barik.
- Bereziki emakumeei ezartzen zaizkien lanaldi partzial inposatuak ezabatzea.
- Azpikontratatutako enpleguan subrogaziorako eskubidea bermatzea.
- Zerbitzu publikoak garatzea, ezarritako murrizketak atzera botatzearekin batera.
- Kontratazioan sexuaren, jatorriaren, ideologiaren, sexu-identitatearen, anitzasun funtzionalaren edo ekonomia-jardueraren araberako diskriminaziorik egingo ez dela bermatzea.
- Kontratazioan prekarizazio-formula oro kentzea (etxe langileen erregimen berezia, autonomo faltsuak, uberizazioa...)
- Klausula sozialak ezartzea administrazioko azpikontratetan.
- Lanera bizirik itzultzeko eskubidea. Lan ikuskaritzako plantillak handitzea, Europar Batasunekoekin parekatu arte, eta lan-istripuen eta laneko gaixotasunen aurkako ekintza plan zorrotz bat ezartzea.
- Etxeko lanak eta zaintza lanak duintzea eta gainerako enpleguetan dauden eskubide berberak aitorztea.

Eskubide sozialen bermea:

- Menpeketasun egoeran dauden pertsona guztiei laguntza-zerbitzu publiko, unibertsal eta doakoa legez bermatzea.
- Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta eta Errenta Bermatua %100ean parekatzea Lanbide Arteko Gutxieneko Soldatariarekin, eta azken hori %50 igotzea bi pertsonak osatutako ohiko unitateetan,

eta beste %50 igotzea 3 pertsona edo gehiagoko unitateetan.

- Alokairu sozialeko etxebizitza bat eskuratzeko eskubidea legez bermatzea, EHko Eskubide Sozialen Kartaren Herri Ekimen Legegileak ezarritako baldintzetan.

Lan-harremanetarako eta babes-sozialerako esparru propioa:

- Euskal Herriko langileek eskubidea izatea pentsio sistema publikoa eta pentsio duinak bermatzeko modurik onena erabakitzeko.
- Lan-harremanetarako gure eredu propria eta negoziazio kolektiboko marko propria erabakitzeko eskubidea, kanpoko esku-hartzerik gabe.
- EAEko eta Nafarroako instituzioei dei egiten diegu euren erantzukizunak onartu eta bide horretan aurrera egiteko neurriak har ditzaten, gisa honetako ekimenekin:

1. Gutxieneko pentsioa legez 1.080 euro arte osatzea, Eusko Jaurlaritzaren eta Nafarroako Gobernuaren aurrekontuen bidez.
2. Enplegu publikoari dagokionean (zuzenekoa nahiz azpikontratua): 1.200 euroko gutxieneko soldata 35 orduko gehienezko lanaldia ezartzea; gutxienez herrialdeko hitzarmen sektoriala aplikatzen dela bermatzea, baita beste klausula sozial batzuk ere.
3. Diru Sarrerak Bermatzeko Errentaren inguruan eta etxebizitza eskubidearen alde Eskubide Sozialen Kartak sustatutako Herri Ekimen Legegilea onartzea.
4. Lan arloan ematen den soldata arrakalaren, diskriminazioaren eta indarkeria matxistaren aurkako Lege bat onartzea.

Halaber, EAEko eta Nafarroako patronalei eskatzen diegu lan-baldintzak prekarizatzeari utzi eta idatzi honetan jasotako aldarrikapen laboralei erantzuteko.

Asimismo, exigimos a la patronal de la CAPV y de Navarra que renuncien a la precarización de las condiciones laborales y den respuestas a las revindicaciones laborales recogidas en este documento.

4. Aprobá una Ley contra la brecha salarial, la discriminación y la violencia machista en el ámbito laboral.
3. Aprobar la ILP promovida por la CDS sobre la RGU.
2. En relación al empleo público (directo o subcontratado): establecimiento del salario mínimo de 1.200 euros y de la jornada máxima de 35 horas; garantía de aplicación, como mínimo, del convenio sectorial del territorio, así como de otros cláusulas sociales.
1. Complementar por Ley la pensión mínima a 1.080 euros a través de los presupuestos del Gobierno Vasco y del Gobierno de Navarra.
- Instar a las instituciones de la CAPV y Navarra a que negociean colectiva sin ningún tipo de injerencia.
- Derecho a decidir nuesta propuesta de relaciones laborales así como un marco propio de asumir sus responsabilidades y tomar las medidas necesarias para avanzar en ese camino, mediante acciones como:

- El derecho de trabajadores y trabajadoras de Euskal Herria a decidir la mejor manera de garantizar el sistema público de pensiones y unas pensiones dignas.
- Garantizar por ley el derecho a acceder a una vivienda de alquiler social, en los términos establecidos en la ILP de la Carta Derechos Sociales de EH.
- con un aumento del 50% del SMI para el caso de las unidades convencionales de dos personas y de un 50% adicional para las de 3 o más componentes.

MARCO PROPIO DE RELACIONES LABORALES Y PROTECCIÓN SOCIAL

- Establecimiento de la RGU y RG en el 100% del SMI,

- Garantizar el derecho por ley a que todas las personas en situación de dependencia tengan garantizada la cobertura de la misma por un servicio público, universal y gratuito.
- Garantizar el establecimiento de la RGU y RG en el 100% del SMI,

GARANTÍA DE DERECHOS SOCIALES

- Los trabajos domésticos y de cuidados serán dignificados y dispondrán de derechos iguales al resto de empleos.

- Derecho a volver con vida al trabajo. Ampliar las subcontratas de la administración.
- Establecimiento de cláusulas sociales en las hogar, falsos autónomos, uberización,...).
- Eliminación de toda fórmula contractual de función del sexo, lugar de origen, ideología, identidad sexual, diversidad funcional o actividad económica.
- Garantizar la no discriminación contractual en subcontratación.

- Establecimiento de cláusulas sociales en las subcontratas de la administración.
- Derecho a la inspección de trabajo hasta homologarlas con la media de la Unión Europea y establecer un plan de acción radical contra los accidentes laborales y las enfermedades profesionales.
- Los trabajadores y las trabajadoras tendrán acceso a una Ley contra la brecha salarial, la discriminación y la violencia machista en el ámbito laboral.

- Eliminación de la brecha salarial en el empleo subcontratado.
- Garantizar el derecho a la subrogación en el empleo especializado (regimen especial de empleadas de hogar, trabajadoras autónomas, uberización,...).
- Reversión de los derechos aplicados en los servicios públicos y desarrollo de los mismos.
- Reducción de la jornada a 35 horas sin reducción de salario.

- Reducción de la jornada a 35 horas sin reducción de salario.
- Promoción del empleo estable y persecución del acoso sexual en la contratación.
- Salario mínimo de 1.200 euros mensuales.
- Acabar con la brecha salarial y de pensiones entre hombres y mujeres.

OTRAS MEDIDAS SOBRE EL EMPLEO Y PENSIONES

SOBREANIA PARA EL CAMBIO SOCIAL

• Dar marcha atrás en los recortes de derechos laborales.

• Impedir que un convenio de ámbito inferior pueda empeorar las condiciones de uno de ámbito superior.

• Garantizar la prioridad aplicativa de los convenios territoriales sobre los estatales.

• Ultraactividad indefinida de los convenios colectivos.

Zapatero y Rajoy:

Dejar sin efecto las reformas laborales de

igual a día cotizado.

• No penalizar la financiación del computo de cotizaciones en los contratos a tiempo parcial. Computo para trabajado

• Garantizar la financiación del sistema de pensiones vía cotizaciones sociales e impuestos.

Otras medidas sobre pensiones:

• Eliminación del factor de sostenibilidad de las pensiones.

• Garantizar el poder adquisitivo de las pensiones (subida por lo menos como el IPC).

• Tomar 15 años en consideración para calcular la pensión.

• Extensión de la reducción de la edad de jubilación penosa y peligrosa, como el transporte.

• Jubilación anticipada a los 61 años con 30 años de cotización. Reducción de los coeficientes reductores.

• Jubilación a los 65 años.

Deregulación de los recortes de las pensiones aprobados en las reformas de 2011 y 2013:

Sobran razones para la huelga